

VALTUUSTOALOITE

Koulukuljetuskriteerien joustavuuden lisääminen ja oppilaiden yhdenvertaisuuden turvaaminen lapsiystävällisessä Joensuussa

Joensuun kaupunki on saanut UNICEF:in Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Tämä status velvoittaa kaupunkia arvioimaan päätösten lapsivaikutuksia sekä varmistamaan, että lasten oikeudet, turvallisuus ja yhdenvertaisuus toteutuvat arjessa mahdollisimman täysimääräisesti. Yksi keskeinen lapsen arjen turvallisuuteen ja jaksamiseen vaikuttava tekijä on koulumatka.

Perusopetuslaki (32§) määrittää maksuttoman koulukuljetuksen rajaksi yli kolmen tai yli viiden kilometrin koulumatkan. Monissa kunnissa on kuitenkin katsottu tarpeelliseksi soveltaa tätä joustavammin. Erityisesti alakouluikäisille lyhyempikin matka voi olla paikalliset olosuhteet huomioiden kohtuuton.

Nykyinen ehdoton kilometriraja asettaa oppilaat epäoikeudenmukaiseen asemaan. Kuljetuksen epääminen vain muutaman kymmeneen tai sataan metriin perustuen tuntuu byrokraattiselta. Digitaaliset mittausohjelmat antavat usein tuloksia, jotka eivät vastaa todellista kävelyreittiä.

Lähes kolmen tai viiden kilometrin kävelymatka suuntaansa on pienelle lapselle erittäin kuormittava. Talviolosuhteet pidentävät matka-aikaa ja lisäävät oppilaan koulupäivän aikaista kuormitusta. Perusopetuksessa oppilaalle tulee koulunkäyntiin, koulumatkoihin ja kotitehtäviin käytettävä aika huomioon ottaen jäädä riittävästi aikaa lepoon, virkistykseen ja harrastuksiin (perusopetuslaki 24§). Lapsen etu, kohtuullisuus ja perheiden yhdenvertaisuus vaativat kriteerien päivittämistä.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että

- **Joensuun kaupunki käynnistää selvityksen** vaihtoehtoista ottaa maksuttoman koulukuljetusrajan tuntumassa asuvat lapset maksuttoman kuljetuksen piiriin.
- **Mittaustavaksi otetaan rajatapauksissa etäisyys** todellista reittiä pitkin kodin ovelta koulun ovelle digitaalisten tontin rajalta-tontin rajalle mittausten sijaan.
- **Koulukuljetusten periaatteet ja myöntämisperusteet päivitetään** mahdollistamaan joustava, inhimillinen ja tapauskohtainen harkinta.
- **Yhdenvertaisuus, kohtuullisuus ja lapsen etu** nostetaan ratkaiseviksi tekijöiksi tilanteissa, joissa matka jää niukasti rajan alapuolelle.
- **Selvityksen yhteydessä tehdään lapsivaikutusten arviointi**

Joensuussa 15.6.2026

Keskustan valtuustoryhmä